

Çocukların “Sayışmaca” Dünyası

Yrd. Doç. Dr. M. Öcal OĞUZ

Yazımıza başlarken, görebildiğimiz kaynaklarda kullanılmayan «sayışmaca» kelimesine açıklık getirmemiz gerekmektedir. Çocuk oyunlarının vazgeçilmez unsurlarından birisini tekerlemeler meydana getirmektedir. Çocuk oyunu tekerlemelerinin ise hemen akla gelenleri «ebe seçimi» ile ilgili oyunbaşı tekerlemeleridir. Doğduğum ve ilk çocukluk yıllarımı geçirdiğim Yozgat'ın Sarıkaya ilçesine bağlı Pınarkaya köyünde sözünü ettiğimiz oyunbaşında söylenen «ebe seçimi» ile ilgili tekerlemelere «sayışmaca» denilmektedir. Ebe seçimine başlarken de «sayışma yapmak», «sayışmak» gibi fiiller kullanılmaktadır. «Bilmece bildirmece el üstünde kaydırmaca» bilmeceesindeki çocuksu hava, «sayışmaca» kelimesinde de karşımıza çıkıyor ve hemen bizi çocukların dünyasına çekiveriyor. Araştırmacılara, «oyun tekerlemeleri» başlığı ile verilen ve çocukların sihirli dünyasının kapılarını aralamamıza yardımcı olan bu ürünlerin özel bir adının olması gerekir diye düşünüyoruz. Tekerleme, çocuk oyunlarının dışında bir çok edebi türün başında, içinde, sonunda bol miktarda bulunmaktadır. Çocuk oyunlarının bir çoğunun içinde de tekerlemeler vardır. Çocukların oyun - başında ebe seçerken söyledikleri tekerlemelere «sayışmaca» adını verdiğimiz vakit, fonksiyonu diğer te-

kerlemelerden biraz daha farklı olan bir «alt - tür»ü de terime kavuşturmuş olacağız. Biz bu yazımızda «sayışmaca» teriminden çocuk oyunlarındaki ebe seçimi tekerlemelerini kastetmiş olacağız.

Ankara'nın çeşitli semtlerinde ilkökula veya ana okuluna giden ve hemen hemen tamamının aileleri bir şekilde tarafımızdan tanınan çocuklardan bir kaç günlük mesainin sonunda kolayca derlenen sayışmacalar, dikkat çekici bazı sonuçlara ulaşmamızı sağlayacak bir takım özelliklere sahiptir.

Konuştuğumuz hemen hemen her çocuk en azından bir - iki sayışmaca bilmektedir. Ana okuluna giden çocuklardan (4 veya 5 yaşlarında) bile sayışmaca derlediğimiz gözönüne alınırsa, çocuklar için sayışmacaların ne derece önemli olduğu ve konuşmaya başlamalarının hemen ardından sokakta, okulda veya kreşte bu ürünlerle tanıştıklarına şahit olunur. Herşeyi, olduğu gibi, yorumlamadan öğrenmeye eğilimli olan çocukların bu bakımdan geliştirici olmaktan ziyade «muhafazakâr» oldukları düşünülebilir. Buna ilâve olarak, «tekerleme», «sayışmaca» gibi türlerin geçmiş yüzyıllardan süzülüp gelen örneklerinin sözlü gelenek içinde nesilden nesile geçerek günün-

müz çocuklarına da ulaşmasının tabii-
liğı dikkate alınınca bu ürünlerin geç-
miş dönemlerin mirası olarak günü-
müzde de yaşatıldıkları sonucuna va-
rılabilir. Anonim edebiyatımızın «bü-
yükşehir» yaşayışı içerisinde bir çok
türü ortadan kalkmış veya yeni yarat-
malara son vermiştir. Bu noktadan
bakılınca çocuk oyunlarının ve sayı-
macaların hâlâ yaşıyor olması ve yeni
yaratmalara devam etmesi ilgi çekici
olmaktan öteye incelenmeye değer gö-
rünmektedir. Atari salonlarının, tele-
vizyon kanallarının, yürüyen, uçan
bir çok modern oyuncağın... arasında
gelenekli toplum yapısının bir ürünü
olan tekerlemelerin ve oyunların yaşa-
maya devam etmesinin sebepleri ne-
lerdir? Görebildiğimiz çocuk oyunları
ve sayımacaları bu noktadan de-
ğerlendirmeye çalıştık. Çocukların «yo-
rumlamaya» veya «geliştirmeye» değil
de «taklit etmeye» eğilimli oluşları bu
türlerin yaşamasında büyük pay sahibi
olmuştur diye düşünüyoruz. Bunun yanı-
sıra sayımacalara ve oyunlara baktığı-
mız vakit, çoğunun değiştirilmiş oldu-
ğunu görüyoruz. Hatta, şehir hayatın-
da yaşamasına imkân bulunmayan
oyunların tamamen terkedilmiş ol-
duğu ortaya çıkıyor. Böyle olunca, ço-
cukların «muhafazakâr» ve «taklitçi»
oldukları görüşü de bir noktada yeter-
siz kalmaktadır. Çocuklar, türü yaşatı-
yorlar ancak türün içindeki kavramlar
dünyasını kendi birikimleinden seçi-
yorlar. Anonim edebiyatımızın şehir
hayatında kaybolan bir türü olan ma-
nilerimiz, zamanımızda kırık alanda
yaşatılmaktadır. Bu manilerin tür ola-
rak eskinin devamı olmakla birlikte
içinde yer alan kavramların değiştiği
gözlenen bir gerçektir. Köy hayatında
değişerek devam eden mani türü, —şe-
hir hayatında yaşamadığına göre—
bir müddet sonra yeni yaratmalara son
verecektir. Manilerdeki değişerek de-
vam etme «kır» hayatına bağlı kalır-
ken, sayımacaların büyükşehir haya-
tında ve kolejlerin bahçesinde yeni ya-
ratmalarla yaşamaya devam etmesi,

sözlü geleneğin, fıkralar gibi bu türü
de yaşatmaya devam edeceğini göster-
mektedir. Çocuklar oyun oynadıkça
ve «ebe seçimi» yaptıkça yaşamaya
devam edeceği anlaşılan sayımacala-
rın kitle iletişim araçlarıyla değil, de,
folklor ürünlerinin tabii yayılma yo-
lu olan «sözlü gelenek» ile mahalleden
mahalleye, okuldan okula ve şehirden
şehire çeşitli sebeplere dayanan göç-
lerle ve süratle yayıldığı görülmekte-
dir. Meselâ, Ankara'nın Etlik semtin-
de derlediğimiz bir sayımaca Beytepe
ilkokulu öğrencileri tarafından da söy-
lenmekte veya Anadolu'nun bir başka
şehrinde karşımıza çıkmaktadır. Sayı-
macanın içinde geçen bir takım keli-
melerin bu sayımacanın yaratılış za-
manının on yıl önceye gidemeyeceğini
göstermesi, yaşayan sözlü gelenek mah-
sullerinin ulaşım imkânlarının geli-
şmesinden ne derece faydalandığını gös-
teren dikkate değer bir örnek olmak-
tadır.

Anadolu'nun çeşitli köy veya kasa-
balarında söylenen sayımacaların ba-
zen olduğu gibi, bazen de az - çok fark-
lı kelimeler kullanılarak büyük şehir
çocukları tarafından da söylendiği gö-
rülmemektedir. «Ooo piti piti» veya «Por-
takalı soydum / soyamadım» gibi ka-
lıp cümlelerle başlayan sayımacaların
bir bölümü aynen yaşarken bir bölüm
sayımacada sadece bu kalıp ifadelerin
başta söylenmesiyle yetinilmektedir.
(Karşılaştırma için bakınız, Mevlüt
Özhan, «Çocuk Oyunlarımız», Ankara
1990).

Büyük şehir çocukları arasında
söylenen sayımacalarda anlamlı keli-
melerle kafiye yapma eğiliminin daha
ağır bastığı görülmektedir. Sayımaca-
nın diğer kelimeleri de yasadıkları
günlük hayattan, televizyondan alın-
ma kelimeler olmaktadır. «Taklit» ye-
tenekleri sayesinde gelenekli toplumda
yüzlerce yıl bozulmadan getirilen ve
kalıp ifadelerden meydana gelen ve
bir bakıma Şaman dualarını hatırlatan
sözler köylü çocuklarının sayımaca-
larında daha sık görülürken büyük şe-

bir çocuklarında bu tür eğilimler yerini günlük hayattan alınan kelimele- re bırakmaktadır. Meselâ bizim çocuk- lüğümüzda çok söylendiği için ezbe- rimde kaldığını zannettiğim şu sayı- şmacadaki kelimeler dikkat çekicidir : «Ooo ellem bellem, badi dingil, hoca vingil, katran katlık, iplik cıtlık, yerim düz, kavun karpuz» virgüllerden ayırıp alt alta yazdığımız zaman manzum hale gelen bu sayışmaca «tekerleme» tarifine uygun olarak anlamsız kafiye kelimeleriyle bizi Şaman dualarının sihirli dünyasına çekmektedir. Oysa, ilkökul çağındaki çocuklardan derle- diğimiz 8 ve 23 numaralı sayışmacalar hem bu bakımdan hem de başka açılardan dikkat çekicidir.

Bu sayışmacalar, sinema, televiz- yon, gazete gibi kitle iletişim araçları- nın çocuklar üzerinde gösterdiği etkiyi anlamak bakımından da dikkat çekici- dir. 8 - 9 yaşlarındaki çocukların ebe seçerken söyledikleri bir takım kalıp sözlerin içinde cinsiyete yönelik bu de- rece yoğun ve detaylı bir anlatımın bulunması onların şimdiki ve ilerideki ruh sağlığına ne türlü etkisi olur; bu sözler, ahlâki bakımdan nasıl değer- lendirilir gibi sorulara burada cevap aramak gibi bir çalışmanın içinde ol- madığımız için bir kaç cümle ile bir vehamet tablosu çizmek istemiyoruz.

Kırsal kesimde yaratılan sayışma- calar ile büyükşehirde yaratılan sayı- şmacaların kelimelerinin kendi kültürel ortamlarıyla yakından ilgili olduğunu ifade etmiştik. Meselâ dört yaşındaki Selenay Oğuz'dan derlediğimiz ve «Samsun'da ilkökul beşe giden Semra ablamdan öğrendim» dediği 14 num- aralı sayışmaca bize köy hayatından bir kesit vermektedir.

Az - çok değişikliklerle Anadolu' nun başka yörelerinde de yaşadığı an- laşılan bu sayışmacadaki ruh dünyası ile yukarıda verdiğimiz sayışmacalar- daki ruh dünyası iki farklı kültür or- tamının yansımalarıdır.

Büyükşehirlerdeki çocukların da bir tür olarak sayışmacaları bazı kalıp

ifadelerle birlikte gelenekten aldıkları tartışma götürmeyen bir gerçektir. Sayışmacaların ekseriyetle manzum ve kafiye ve mısraların genel olarak kısa olması (3, 4, 5, 6, 7, 8 heceli) yine gelenekten getirilen unsurlardır. Kü- çük bir farkla iki çocuktan derlediği- miz 10 ve 20 numaralı sayışmacalar, çocukların dünyasına yakın olan bir maninin sayışmaca şekline getirildiğini göstermektedir. Bu sayışmacaların Kırklareli'nin Terzidere köyünde genç kızlar tarafından söylenen şu mani- den ilhamla yaratıldığı pekâlâ düşünü- lebilir; hatta tersi de söylenebilir :

Bisiklete binersin

Karıncayı ezersin

Madem benden güzelsin

Neden bekâr gezersin (TFD 1982,

s. 104)..

Sayışmacalar arasında kafiye yap- ma becerisini ortaya koyma esprisine dayanan bir takım örnekler de bulun- maktadır. Bunlarda, daha çok oyuncu- ların ve ses sanatçıların isimleri yer almakta, her isim kafiyeyle iki mısra ile zikredilmektedir : Bunlara da 16, 18 ve 26 numaralı sayışmacalar örnek teşkil etmektedir.

Çocuklar arasında sayışmaca söy- lemeyi bilenler hemen oyun sırasında kendilerini göstermektedirler. Tıpkı usta bir masalcının derin hayâllere da- yanan ve büyük ilgi uyandıran teker- lemeleri gibi usta sayışmacaların söy- lediği sayışmacalar da oyun öncesin- de çocuklara yeni dünyalar açmakta, ebe seçimini oyun içinde bir oyuna dö- nüştürmektedir. Bu tür becerileri ol- mayan çocukların ebe seçiminde daha basit sayışmacalar söyledikleri düşü- nülebilir; 1, 3, 4 numaralı sayışmaca- ları, bu grupta değerlendirebiliriz.

Ankara'nın çeşitli semtlerinde otu- ran ve tanıdığımız birkaç çocuktan derlediğimiz az sayıdaki sayışmaca örneğinden hareketle bir takım sonuç- lara varmaya çalıştık. Büyük şehirde yaşayan ve yaşları 4 - 14 arasında de- ğişen bu çocukların folklorumuzun bir unsurunu yaşatmaya devam etmeleri

ayrı bir dikkat noktası olarak ortaya çıkmaktadır. Folklor mahsullerini yaşlı kuşakta ve kırılık kesimde aramak gibi bir düşüncenin eksikliğini de gösteren bu derlemeler, bir çok açıdan tahlile muhtaç metinler olarak görünmektedir. Biz bu yazımızla, bazı tesbitlerimizi dile getirmek ve derlediğimiz metinleri ilgililere sunmakla yetineceğiz.

ÖRNEK METİNLER

Tülay (8), Raşit (12), Şenay (14)

Şahin

Ankara'nın Etlik semtinde oturan Şahin kardeşler, aynı semtteki ilk ve orta okullara devam etmektedirler. Kendilerinden derlenen sayışmacaları okullarında arkadaşları ile ebe seçiminde söylediklerini belirtmektedirler.

1

A grubundan olanlar

Çıksın bayanlar

2

A a a acı

Tatlı cadı

Pek şakacı

Dondurmacı

Bizim evin arkası

Dondurma fabrikası

Annem babam başbakan

Var mı bize yan bakan

Altmış altmış yüz yirmi

Bize derler İzmirli

Elleri ipek gibi

Yüzleri melek gibi

Ne bakıyorsun öyle

İnek gibi

3

Ooo Oya

Oya gitti maça

Maç bileti kaç

Dört

Bir iki üç dört

4

Eş eşe

Peş peşe

Kardeş kardeşe

5

Ooo elmadano

Esine de

Mesine de

Esnafl

Çüş

Çüş eşeğim çüş

Attan düş

Sen düşmezsen

Ben düşerim

6

Portakalı soydum

Baş ucuma koydum

Ben bir yalan uydurdum

Dum dum duma duma dum

7

Ellem mellem

Gel gıdı gıdı gıttam

Gıdı gıdı hottam

Sevdim mevdim

Sen çık kurtul

8

Çin çin mürekkep

Bana bir isim gerek

— Ayşe

— Ayşe'yi seviyor musun?

— Evet (isim ve cevap tercihe bağlı)

— Onun için ölüyor musun?

— Evet

— Onu öpüyor musun?

— Evet

Onu öpüyorsan, onu seviyorsan

Onun için ölüyorsan

Kaç kere kütletirsen

Parmağını kütlet

9

İmmindo

Eksansi

Ege ege yu

Hamsi si si si

Pepsi

10

Bisiklete bindim

Karıncayı ezdim

Affet beni karınca

Seni maymun zannettim

11

Uçak uçak iki kanatlı

İçindeki kızlar elma yanaklı

Oğlanlara gelince

Maymun suratlı

Lı lı lı koca kafalı

12

Denizde dalga

Hoş geldin abla

Kızım sana ne dedim
Eteğini topla
Rahat otur abla
Etek buluz
İngiliz turiz

Selenay Oğuz (4)

Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün
kreşine giden Selenay, sayışmacaların
bir bölümünü Samsun'da, bir bölümü-
nü de kreşte öğretmeninden öğrendi-
ğini bir sayışmacayı da annesinin öğ-
rettiğini ifade etmektedir:

13

Allah'tan başlıyorum
Şeytan'ı taşıyorum
Kim çıkacak bilmiyorum
Yağlı börek
Sütlü çörek

14

Ooo Binbaş'ın atları
Kişne kişne kişniyor
Arpa buğday istiyor
Arpa buğday yok
Kilimcide çok
Kilimci kilim dokur
İçinde bülbül okur
O bülbül benim olsa
İki kardeşim olsa
Biri ay biri yıldız
Biri oğlan biri kız

15

Balkondan atla
Maydonozu topla
Kızım sana ne dedim
Ağzını topla
Kızın adı neşe
Saat geldi beşe
Bir iki üç dört beş
Güneş
Altı kardeş
Altının yarısı
Ecevit'in karısı sı sı sı

16

Elma attım denize
Geliyor yüze yüze
Ben vuruldum Yeliz'e ze ze ze
Filliz Akın
Evi yakın
Kafeste cık cık

Ayşecik
Belgin Doruk
Dedesı moruk
Ayşecik cık cık cık
Fatmacık cık cık cık
Sen bu oyundan çık
Çık a çık a çık çık

17

Ara kapısından girdim içeri
Papazlar oturmuş dört köşeli
Ringo ringo güzeli

18

Portakalı soydum
Başucuma koydum
Ben bir yalan uydurdum
Duma duma dum
Kırmızı mum
Kafeste cık cık
Ayşecik
Annesi moruk
Belgin Doruk
Ayşecik Fatmacık
Cık a cık a cık
Sen bu oyundan çık

Damla Karayigit (7)

Beytepe 60. Yıl İlkokulu öğrencisi
olan Damla, sayışmacaları okulun bah-
çesindeki -ablalardan - ağabeylerden-
öğrendiğini söylemektedir:

19

O piti piti
Karamela sepeti
Terazi lastik
Cimnastik
Son dersimiz matematik
Açıldı sandık
Döküldü fındık
Çık çık çık

20

Bisiklete bindim
Karıncayı ezdim
Af edersin karınca
Seni maymun zannettim

Müge Çınaroğlu (9)

Beytepe 60. Yıl İlkokulu öğrencile-
rinden, Sayışmacaları okulda ve otur-
dukları semt olan Keçiören'de öğren-
diğini söylemektedir.

21

Portakalı soyamadım
Başucuma koyamadım
On beşinde gelin oldum
Yirmisinde verem oldum
Hastayım hasta
Canım ister pasta
Gel gidelim dansa
Orada yersin pasta

22

Ooo piti piti
Karamela sepeti
Kız senin adın kaç harfli li li li
Yedi harfli
Bir iki üç dört beş altı yedi
Sen çık

Esra Baykal (9)

İlkokul 3. Sınıf Öğrencisi.

23

Çin çin mürekkep
Bana bir isim gerek
Ne gerek
— Zeynep — Ali (kız veya erkek ol-
masına göre)
— Onu seviyor musun?
— Evet
— Aşkıdan ölüyor musun?
— Evet
— Onunla hiç yattın mı?
— Evet
— Onu seviyorsan, aşkıdan ölüyorsan
Parmagını üç kez şıklatabilir misin?
(şıklatırsa ebe olmaktan kurtuluyor)

24

Bir iki üç dört beş altı yedi sekiz dokuz
on
Kırmızı fon
Gel bizim bahçeye kon
Bahçedeki kazlar
Yumurtlamazlar
Şimdiki kızlar
Laf anlamazlar
Doktor gelir tık tık
Bu ilaçları içe içe bıktık
Ablama gittik
Ablam pılav pişirmiş
İçine fare düşürmüş
Bu fareyi ne yapmalı
Minareden atmalı
Minarede kuş var

Kanadında gümüş var
Eniştemin cebinde
Türlü türlü yemiş var

25

Üç gemi geliyor
Biri A biri B
Ortasında Kemal Paşa
Gel gidelim Beşiktaş'a
Beşiktaş'ta kim var
Sırma saçlı kız var
Sırma saçını öreyim
Ali beye vereyim
Ali bey hasta
Çorbası tasta
Tatlısı pasta

26

Tarlada tiren
Zeki Müren
Bir bardak su
Sezen Aksu
Duvarda böcek
Neşe Karaböcek
Yolda erik
Fatma Girik
Denizde dalga
Türkân Aba
Kuru kemik
Yonca Evcimik
Duvarda kan
Ajda Pekkan
Aşkın Nur Yengi Yengemiz
Biz ebe olmayız
Biz bıktık bu dumandan
Ozan Orhan

Not: Biz bu çalışmayı yaptıktan sonra, Keçiören Satukbuğa İlköğretim Okulu Tarih Öğretmeni Ahmet Oğuz, öğrencilerinden 500 civarında sayısmaca derlemiştir. Ayrıca H. Ü. Türk Halkbilimi 4. Sınıf Öğrencilerine verdiğimiz bir ödev sonunda 100 dolayında sayısmaca derlenmiştir. Bu türün yaşatılmaya ve yeni örneklerinin yaratılmaya devam ettiğini kuvvetle destekleyen bu çalışmalarını yapan Ahmet Oğuz'a ve öğrencilerime teşekkür ederim.

Abdullah Tukay'ın Halk Edebiyatı ile İlgili Görüş ve Düşünceleri

Dr. Fatma ÖZKAN

XVIII. Yüzyılda, romantizm akımının gereği olarak Avrupalı aydınlar, milli kimlik arayışı içerisine girerler ve milli kültürün yegâne kaynağı saydıkları, halk hayatına yönelirler. Avrupa ile olan temaslarımızın artmasıyla, bizde de, XVIII. yüzyıldan itibaren kısmi olarak takip edebildiğimiz halk kaynaklarına yönelme hareketinden söz etmek mümkündür. Ancak, halk kaynaklarından istifade etmek suretiyle, milli sanat ve milli edebiyat yaratma fikri, bu yüzyılın başındaki Milli Edebiyat devrinde daha çok benimsenir. Başta Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin ve Ali Canip Yöntem gibi Türkçü fikir adamı ve edebiyatçıların temsilciliğini yaptığı Milli Edebiyat devrinin sanat anlayışında halk edebiyatı önemli yer tutar. Söz konusu edebi akımın fikir babalığını üstlenen Ziya Gökalp'a göre, Türk aydınları, metodlu çalışma ve bilginin mahsulü olan medeniyeti halka götürüp, onu yüceltmeli ve halktan milli kültür (hars) almalıdır. Milli ve modern bir edebiyata sahip olabilmek için faydalanılması gereken en mühim kaynak ise, halk edebiyatıdır. Bütün medeni edebiyatlar önce kendi halk kaynaklarından istifade etmişler ve böylece oradan milli unsurları almışlardır.

Bu görüşler doğrultusunda, o devir yazar ve şairleri, şekil, vezin, üslup ve muhteva bakımından halk edebiyatını esas almak suretiyle milli edebiyatı yaratma yolunda gayret gösterirler. Nitekim Ziya Gökalp, milli destanlarımızdan ilham alarak, masal üslubuyla manzumeler yazar.

Milli Edebiyatı vücuda getirmek düşüncesiyle halk kaynaklarına eğilen bir başka Türk şairi de, Modern Tatar Edebiyatının en büyük mümessili Abdullah Tukay'dır. Onun halk edebiyatına olan ilgisi, mahallileşme akımının tesirinde kalmasının yanı sıra, halkın içinden gelen biri olması ile de açıklanabilir. Aslında köklü bir aileye mensup olmakla beraber, hayatının ilk yıllarını zaruretler içerisindeki Tatar köylerinde geçirmesi, halkı yakından tanımasına vesile olur. Halkla iç içe olduğu sıralarda elde ettiği tecrübeler, dünyaya bakış, tarzına olduğu kadar, sanat anlayışına da tesir eder.

Milli edebiyatın halk edebiyatı kaynağından faydalanılarak tesis edilmesi görüşünü dile getirdiği «Halk Edebiyatı» başlıklı makalesinde Tukay, Rus şairlerinin de, halk edebiyatlarını kendilerine örnek aldıklarını ifade eder: «Hiç şüphesiz, halk şiirleri, bizim istikbaldeki edebiyatımızın esasını teşkil edecektir. Rusların Puşkin ve Koltsov gibi en büyük şairleri, halk şiirlerini taklit ederek şiirler yazdılar. Söz konusu şiirler his, mâna ve tasvir bakımından halkın hoşlanacağı ölçü ve şekillerde kaleme alındığı için, gönüllere pek derin tesir etmiştir.»²

Tukay, hem Puşkin, Maykov ve Koltsov gibi Rus şairlerinin, halk şiiri tarzındaki şiirlerinden bazılarını Tatarcaya çevirir hem de, halk hikâyesi, efsane ve masallardan hareketle, orijinal şiirler yazar. Su Anası, Süreli, Kece Bilen Sarık Hikâyesi, Bişik Ciruvı, Taz, Pigan Bazarı Yahut Yana, Kisikbaş gibi şiirleri bunlardan birkaçıdır.